

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **L. V.**, zast. JUDr. Alenou Jirovcovou, advokátkou AK Jičín, Valdické Předměstí, Šafaříkova 161, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2013, čj. MPSV-UM/11655/13/4S-KHK, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2013, čj. MPSV-UM/11655/13/4S-KHK a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 15. 5. 2013, čj. MPSV-UP/766564/13/AIS-SSL se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 7.177,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobce do 15 dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 8. 2013 bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 15. 5. 2013, kterým byl snížen příspěvek na péči z 8.000,- Kč na 4.000,- Kč měsíčně od června 2013, s odůvodněním, že s ohledem na zdravotní stav žalobce potřeboval tento pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupni závislosti dle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2008 Sb., o sociálních službách, v platném znění, II. stupeň závislosti – středně těžká závislost, a pomoc byla poskytována v souladu s ust. § 7 odst. 2 tohoto zákona.

V žalobě žalobce odkazoval na znění ust. § 3, §§ 7, 8, 9 zákona o sociálních službách, dále pak na ust. § 1 a § 2, § 2a a § 9 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb., uváděl, že jeho věc byla posouzena v rozporu s těmito předpisy, zejména pak byla mylně posouzena jeho schopnost zvládat základní životní potřeby - komunikace a výkon fyziologické potřeby. Příloha č. 1 k prováděcí vyhlášce považuje za schopnost zvládat životní potřebu komunikace stav, kdy osoba je schopna se porozumět a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Za schopnost zvládat životní potřebu výkon fyziologické potřeby se pak považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky. V této souvislosti žalobce poukazuje na záznam ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči, provedeného Bc. Z. B. dne 11/3 2013, Posudek o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči MUDr. M. H. a Posudek PK MPSV ČR v Hradci Králové ze dne 19/7 2013, konstatující mj., že ... snad chápe smysl sdělovaných slov a důvod návštěvy...při rozhovoru je zjevné postižení řeči – artikulace, výslovnost....podepsat se dokázal na předem určené místo obtížně, specifické držení tužky...vzhledem k omezené motorice používá ku komunikaci počítač...v době šetření je žadateli vysvětlen důvod a smysl návštěvy, snad chápe smysl sdělovaných slov, některé skutečnosti však musí být sdělovány opakovaně, uvedeny na pravou míru... dokáže přijmout hovor z mobilu a zavolat, při rozhovoru zjevné postižení řeči, potřebuje delší časovou prodlevu, delší dobu, než se dokáže vyjádřit....při hovoru je nutné opakování určitých skutečností, pomoc sociálních pracovníků a poskytovatelů sociálních služeb je nutná i při vyřizování různých osobních a finančních záležitostí, zjevné je postižení řeči – artikulace, výslovnost, pomalé mluvení, delší doba pro vyjadřování apod.....

Žalobce sám má za to, že není v přirozeném prostředí schopen v přijatelném standardu porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, a to v důsledku kombinace tělesných a duševních faktorů. Trpí dyslexií a dysgrafií, je velmi vnímavý vůči zátěži, ve stresu se zasekne a pak nemluví vůbec. Je proto přesvědčen, že rozsah jeho duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností není dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby komunikace, hodnotí-li se zvládání základních životních potřeb v přirozeném

prostředí a s ohledem na věk, nutně je třeba zohledňovat, že žalobce nekomunikuje jen s pečovatelkami v nějakém neběžném prostředí, ale pravidelně a každodenně s běžnými lidmi a v běžných každodenních situacích, tedy nelišících se od každodennosti osob bez zdravotního postižení. Neschopnost žalobce porozumět se a porozumět v základních každodenních záležitostech dokládá nejen skutečnost, že příslušné pracoviště úřadu práce se ve věci příspěvku na péči obrací obvykle na matku žalobce, s níž se na rozdíl od žalobce domluví, ale hlavně to, že za celou dlouhou dobu, co probíhalo řízení, nedokázal žalobce druhým lidem srozumitelně sdělit, že se po vykonání fyziologické potřeby sám nedokáže očistit tak, aby měl čisté trenky. Teprve v souvislosti s přípravou žaloby – podpůrce – profesionální pracovník sociálních služeb, dlouho naslouchal a porozuměl. V běžné každodennosti se však žalobci nikdo hodiny věnovat nemůže a navíc bez asistenta není zajištěno bezpečí (hrozí manipulace, zneužití, zanedbání). Sama sociální pracovnice při sociálním šetření si vůbec nebyla jista, zda žalobce rozuměl, což znamená, že nebyla schopna se s ním domluvit, nedokázala si ověřit, zda-li jí rozuměl. Odvolací komise MPSV posuzovala žalobce v jeho nepřítomnosti, rozhodnutí o odvolání se závěrům sociálního šetření nevěnuje, konstatuje, že z dokumentace posudkově významné snížení duševních schopností nevyplynulo. Pro řízení o příspěvku na péči žalobce neměl podporu, neměl asistenta, úředníci se s ním nedomluvili, nebylo mu vysvětleno, že postižení v duševní oblasti je třeba doložit lékařským nálezem. Posudek MPSV uvádí, že k psaní SMS zpráv lze využít mobilní telefon s úpravou či tablet nebo notebook, toto však nekompensuje postižení v duševní oblasti. Žalobce má potíže porozumět se a porozumět nejen mluvenou řečí, ale i psanou zprávou. Psaným textům, každodenním psaným zprávám nerozumí a není schopen zkontrolovat, zda porozuměl, proto pravidelně konzultuje s asistentkou. Jím odeslaná nesrozumitelná zpráva zůstává pro příjemce nesrozumitelnou, ať je odeslána z čehokoliv. Žalobce sám preferuje telefonické hovory, sice se nedomluví, ale zavolá si asistenci, domluva a porozumění je možné v osobním hovoru se známým asistentem, je-li na probrání věci dostatek času a hlavně klid. K tvrzeným skutečnostem žalobce navrhuje případné provedení znaleckého posouzení. K další životní potřebě – výkonu fyziologické potřeby – pak žalobce uvedl, že z výše uvedených materiálů vyplývá popis bezbariérového prostoru s tím, že žalobce přesuny z lůžka na vozík provádí samostatně, s přidržením něčeho pevného, někdy se přesune, někdy potřebuje pomoc, na první pohled jsou deformovány prsty rukou, viditelné je omezení funkce rukou – motorika, úchopová schopnost.... Dle sdělení žalobce reguluje moč i stolici, na WC umístěna madla, úchyty....subjektivně uvádí problém s provedením očisty, hygieny, někdy je to prý problém. Posudek se s těmito skutečnostmi vypořádal tak, že tuto životní potřebu žalobce zvládá, z rozhodnutí o odvolání pak plyne, že, s odkazem na sociální šetření, je žalobce schopen samostatného přesunu na invalidní vozík, svalová síla dostatečná k provedení tohoto úkonu, těžké postižení hybnosti i jemné motoriky horních končetin neměl, takže očistu po výkonu fyziologické potřeby zvládal. Žalobce však celou dlouhou dobu řízení nedokázal druhým lidem srozumitelně sdělit, že se po výkonu fyziologické potřeby nedokáže očistit tak, aby zůstalo čisté prádlo, skutečnost je taková, že tuto potřebu žalobce nezvládá, je mu nepříjemné zašpinění i zápach, za toto se stydí, ideální očistou je osprchování, což je běžná očista v zařízeních pro vozíčkáře, kde se

nestydí o tomto běžně hovořit. Tuto pomoc potřebuje žalobce prakticky každodenně, pravidelně. Žalobce v závěru apeluje na čl. 10 Ústavy České republiky, dle kterého, pokud stanoví mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Dle čl. 9 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením má osoba se zdravotním postižením právo na nezávislý způsob života a zapojení do společnosti, smluvní státy mají povinnost takovým osobám usnadnit plné začlenění a zapojení do společnosti mj. tím, že zajistí přístup ke službám poskytovaným v domácím prostředí, rezidenčním službám a dalším podpůrným komunitním službám, vč. osobní asistence, nezbytné pro nezávislý způsob života a začlenění do společnosti, zabraňujícím izolaci nebo segregaci. Dle čl. 20 pak má osoba se zdravotním postižením právo na osobní mobilitu, s maximální možnou mírou nezávislosti, mj. i zajištěním přístupu k potřebné asistenci. Osobní asistence je dle zákona o sociálních službách poskytována za úplaty, rovněž tak pečovatelská služba, žalobce uvádí své náklady na tuto pomoc a dodává, že na zaplacení skutečných potřeb nemá peníze, nemluvě o šíři poskytované neformální pomoci z řad rodiny, přátel a sousedů. Žádal proto zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný správní orgán v písemném vyjádření k žalobě ze dne 11. 12. 2013 odkázal na zákon o sociálních službách, dle něhož došlo k sociálnímu šetření ve věci, stupeň závislosti žalobce posoudila příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, a to na základě nálezu ošetřujícího lékaře, výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb posuzované osoby. Podle PK MPSV nebyl žalobce schopen z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat základní životní potřeby – mobilitu, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, osobní aktivity, péči o domácnost, tedy 6 základních životních potřeb, po došetření věci v odvolacím řízení na tomto závěru setrvala. Uvedla, že dle odborných nálezů a sociálního šetření byl žalobce schopen samostatně se přesunout na invalidní vozík, svalová síla byla dostatečná k provedení tohoto úkonu. Těžké postižení hybnosti i jemné motoriky horních končetin neměl, očistu po vykonání fyziologické potřeby zvládal. Při poruše plynulosti řeči mohl své vyjádření zopakovat a těžké postižení intelektu neměl, protože byl schopen řídit samostatně elektrický invalidní vozík a z dokumentace posudkově významné snížení duševních schopností nevyplynulo. Ke komunikaci s okolím se naučil používat internet a PC ovládal. K psaní SMS zpráv lze využít mobilní telefon s úpravou či tablet nebo notebook. PK v daném případě uzavřela, že onemocnění, která má žalobce, počet nezvládaných základních životních potřeb nemění, žalobce nezvládá 6 těchto potřeb a je tak, v souladu s ust. § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách, osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni závislosti, tj. jedná se o středně těžkou závislost. Žalovaný správní orgán dospěl k závěru, že PK měla dostatek podkladů pro zhodnocení zdravotního stavu oprávněné osoby, v posudkovém zhodnocení se vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi, podklady byly zhodnoceny dostatečně a posudkový závěr je přesvědčivý a objektivní. Platné právní předpisy nebyly porušeny. Příspěvek na péči je určen k posílení kompetencí osob, závislých na pomoci jiné osoby a pečujícího prostředí tak, aby každý individuálně mohl zvolit pro sebe nejúčelnější způsob zajištění potřeb, je odstupňován podle míry závislosti, jeho hodnota je primárně odvozena od obvyklých nákladů, spojených s péčí. Jedná se o příspěvek,

nikoliv o plnou saturaci nákladů péče, a to jak prostřednictvím poskytovatelů sociálních služeb nebo formou péče zajišťované osobami blízkými. Příspěvek přitom umožňuje zabezpečovat péči v přirozeném prostředí, tj. napomáhat kryt náklady pečujícím prostředí. Nelze tedy předpokládat, že pomoc a péče bude žalobci hrazena v plné výši ze sociální dávky příspěvku na péči. Správní orgán navrhl z uvedených důvodů zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

K jednání soudu, nařízenému na den 13. června 2014, se žalovaný omluvil, žalobce navrhl, aby byly slyšeny svědkyně, a to S. Ch., která pracuje již 8 let jako asistentka společnosti Sportem proti bariérám Český Ráj a žalobce doprovází při jeho aktivitách prakticky po celé republice, dále pak paní I. S., která mu poskytuje přátelskou pomoc v bydlišti. Žalobce i nadále trval na tom, že úkonu komunikace a výkonu fyziologické potřeby není samostatně schopen, první svědkyně uvedla, že jejím úkolem je přijíždět do samotného prostředí postižených lidí a vykonávat všechny úkony, které jsou pro každého jedince potřebné. Jedná se o úkony očisty, úklidu, běžného hospodaření a jakékoliv pomoci. Žalobce potřebuje prakticky vše, co je k dispozici, svědkyně s ním jezdí po celé republice. Žalobce má velké problémy s ohřevem jídla, není toho schopen, jakmile má jakýkoliv problém, dochází u něho k velkým spazmům, začnou mu létat ruce, nohy. Co se týká hygieny, pokud jde o upravené WC, je schopen se z vozíku přemístit, ovšem je pravdou, že velký problém nastává při velké potřebě, tehdy vždy volá a potřebuje otřít, jinak by WC ucpal nebo by byl problém s prádlem. Pokud by cokoli žalobce potřeboval rychleji, nastává velký problém, v takových situacích je velmi nervózní, nedokáže se vůbec vyjádřit, není mu rozumět. I když napíše SMS, stejně mu volají, neboť SMS je nesrozumitelná. Ani tak žalobci není rozumět a vlastně si takto pouze přivolává pomoc, která musí přijet, má v takových situacích i dýchací problémy, dochází k přesmyčkám slov. Musí se uklidnit, vydýchat, začít v klidu znovu, a stejně bývá problém. Asistentky provádějí obden sprchování, žalobce má ze stálého sezení i kožní problémy. V klidu je někdy schopen s lékařkou nějakou věc vyřídit, jinak s ním ale lékaře objíždějí, doma se v klidu domluví, co je potřeba, jinak by to nešlo. Žalobce se účastní her zvaných Boccia, jedná se o míčovou hru o 13 míčcích, z nichž jeden je bílý, je vhozen do prostoru a každý hráč se snaží svojí barvou se k němu přiblížit, nebo oddálit soupeře. Tuto hru mohou hrát pouze postižení lidé s podobným onemocněním, víkendová účast na takové soutěži je však nákladná. Žalobce je v současné době finančně omezen a her se nemůže zúčastňovat. Svědkyně S. vypověděla, že vede cukrárnu, podniká, žalobce zná asi 2,5 roku a pomáhá mu. Chodil k ní do cukrárny, v podobném prostředí není schopen se ani sám napít ani najíst, jakmile je trochu rozrušen, hned mu jdou ruce nahoru, proto mu svědkyně sama, nebo prodavačka, pomáhají. Svědkyně mu ovšem pomáhá i jinak, on trpí lupénkou, občas ho maže, pomáhá mu v domácnosti, s nákupy, rovná je do ledničky, převléká mu povlečení, její manžel žalobci pomáhá s různými opravami apod. Toto vykonávají bezplatně, pomáhá mu takto i další navržená svědkyně, paní D., která je ovšem momentálně v zahraničí. Žalobce není schopen se v běžném styku napoprvé domluvit, je velmi nervózní, lekávy, někdy i výbušný. Pokud je v klidu, na několikátý pokus se domluví, ale pouze se známou osobou. Pokud by ho oslovil cizí člověk, je svědkyně přesvědčena, že by

se s ním žalobce nedomluvil, nebylo by mu rozumět. Zástupkyně opět odkázala na neschopnost žalobce k samostatnému zvládnutí výše cit. dvou úkonů základních životních potřeb, navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a účtovala náhradu nákladů řízení. Tyto spočívají v nákladech právního zastoupení žalobce, a to ve třech úkonech právní služby, třech režijních paušálech, 4 půlhodinách ztráty času a jízdném k jednání soudu a zpět (Jičín – Hradec Králové) osobním automobilem Peugeot RZ 4H28528. Jedná se o vzdálenost 96 km se spotřebou paliva 6,9 l/100 km, ceně 35,70 Kč/ 1 l a sazbu základní náhrady za 1 km jízdy 3,70 Kč. Celkem tak činí jízdné zástupkyně žalobce částku 591,- Kč. Náklady žalobce jsou účtovány v částce 2.286,- Kč a jsou složeny z nákladů asistence soc. pracovníce při cestě do AK Jičín, 2 jízd k lékaři za účelem získání zprávy o aktuálním stavu pro soud a jízdě k soudu a zpět dle přiložených výkazů. Jízda do AK je zde vyčíslena částkou 447,- Kč, jízda dne 11. 3. 2014 částkou 691,- Kč, jízda dne 12. 6. 2014 62,- Kč a k jednání soudu a zpět pak částkou 1.086,- Kč.

Z důkazů, předložených soudu žalobcem, se zjišťuje, že dle Oznámení ČSSZ v Praze ze dne 1. 12. 2012 je žalobce příjemcem invalidního důchodu třetího stupně v celkové výši 9.371,- Kč, z potvrzení Ústavu sociálních služeb v Nové Pace bylo žalobci v období duben 2012 – duben 2013 účtováno za poskytování pečovatelských služeb v jednotlivých měsících (11989,- Kč, 1.880,- Kč, 2.511,- Kč, 1.300,- Kč, 1.923,- Kč, 1.450,- Kč, 2.020,- Kč, 1.534,- Kč, 1.181,- Kč, 1.220,- Kč, 608,- Kč, 1.897,- Kč a 1.915,- Kč). Společnost proti bariérám – Český Ráj, Stará Paka, vystavila dne 21. 10. 2013 žalobci potvrzení o odebrání služeb osobní asistence za r. 2012 v částce 42.105,- Kč. V r. 2014 tatáž společnost uvádí v přípisu ze dne 11. 6. 2014, že žalobce využívá služeb jak péče o svou osobu, tak i osobní asistenci při sportovních aktivitách, při účasti pravidelných soustředění a závodů v Boccie. Závodů jsou pořádány hlavně o víkendech a trvají celé tři dny. Cestuje se po celé ČR, žalobce potřebuje pomoc s přesunem do auta a zpět, osobní hygiena, pomoc při používání WC, přinesení a naporcování jídla, pomoc při oblékání, přesun z vozíku na postel a zpět, při závodech musí hlídat asistent, aby byl pan V. včas na kurtu – špatně se orientuje v rozpisech jednotlivých závodů. Při svém pobytu doma v jeho přirozeném prostředí potřebuje pan V. pravidelnou asistenci při osobní hygieně, oblékání a při péči o svou osobu, příprava a ohřátí jídla. Průměrný měsíční výdaj za služby je 3.500,- Kč. Pro snížení příspěvku žalobce musí omezovat své aktivity, aby mu zbyly finance na pokrytí alespoň základních úkonů osobní asistence, které potřebuje využívat každý den doma, aby vůbec mohl žít sám ve svém přirozeném prostředí. Sportovní aktivity musel omezit, tím i své začlenění do společnosti kolem sebe a okolí ze sportovního prostředí. Z potvrzení Pečovatelské služby Nová Paka ze dne 10. 6. 2014 vyplývá, že žalobce je klientem služby od 13. 7. 2011, kdy se nastěhoval do Domu s pečovatelskou službou, využívá úkony – pomoc a podpora při podávání jídla a pití, pomoc při oblékání a svlékání, pomoc při přípravě jídla, pomoc při úkonech osobní hygieny, pomoc při péči o vlasy.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem, ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu takto zjištěného (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná.

Dle **zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, a to konkrétně z jeho ustanovení **§ 7** plyne, že nárok na příspěvek na péči má osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti **dle § 8**. Toto ustanovení pak v odst. 2 považuje osobu, starší 18 let, za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, ve stupni I., tedy lehké závislosti, pokud není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, II. stupeň je podmíněn nezvládáním pěti či šesti těchto potřeb, III. stupeň – těžká závislost nezvládáním sedmi či osmi potřeb a konečně stupeň IV. – úplná závislost je podmíněn nezvládáním potřeb devíti či deseti. Ustanovení **§ 9** odst. 1 cit. zákona pak vyjmenovává tyto základní životní potřeby, jsou jimi mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Další odstavce tohoto ustanovení dávají návod k hodnocení jednotlivých kritérií, mj. hovoří o tom, že při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby **a pro uznání závislosti v příslušné základní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu**. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení dle odst. 6 tohoto ustanovení stanoví prováděcí právní předpis, a tím je **vyhláška č. 505/2006 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, v pl. znění. Tento právní předpis v první části upravuje způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, soud považuje v této souvislosti za potřebné zmínit zejména jeho ustanovení **§ 1** odst. 4, kde se uvádí, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovalých potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu, za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Za důležité pak pro danou věc soud považuje i znění ust. **§ 2**, který v odst. 1 uvádí, že při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní

postižení. V odst. 2 tohoto ustanovení pak předpis pamatuje na osoby, u nichž dochází ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, v takových případech předpokládá trvání sledovaného období rozhodného pro posouzení závislosti v rozsahu jednoho roku a funkční schopnost zvládat základní životní potřebu váže s ohledem na její posouzení k tomu, aby odpovídalo převažujícímu rozsahu schopnosti ve sledovaném období. Konečně **§ 2a tohoto předpisu uvádí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.**

Žalobce v žalobě sporoval zvládání dvou základních životních potřeb, a to potřebu komunikace a výkonu fyziologické potřeby. Dle Přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., se za schopnost zvládat základní životní potřebu **komunikace** (pod písm. c), považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Ze shora provedených důkazů má soud jednoznačně za prokázané, že u žalobce tomu tak není, neboť v zcela běžném komunikačním projevu každodenní a celodenní potřeby žalobce není schopen běžně se porozumět a porozumět, což dosvědčily i osoby, které s ním vstupují v každodenní styk. Žalobce je běžně schopen se přirozeně domluvit pouze s osobami, které ho dlouhodobě znají a v naprostém klidu, opakovaným způsobem. O tom svědčí konečně i zápis sociálního šetření, kdy sociální pracovnice použila slovasnad.... apod...., což dle názoru soudu jednoznačně nemůže vést k jinému závěru, než že si vůbec nebyla porozuměním v jakémkoliv rozsahu u žalobce jistá. Pokud se tedy týče této životní aktivity, je, dle názoru soudu, potřebné zvážit uvedené skutečnosti v souvislosti s ust. § 2a a znovu, po důkladném šetření, rozhodnout. Obdobně tomu je ovšem i u základní životní potřeby **výkonu fyziologické potřeby**. Z provedených důkazů je zcela patrné, že žalobce potřebuje nutnou pomoc při očištění po provedení velké potřeby, neboť sám toto nesvede. Dle písm. g) cit. přílohy se přitom za schopnost zvládat tuto potřebu považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky. Pokud měl žalobce při sociálním šetření problém se základním způsobem porozumět, jak uvedeno shora, soud chápe, že nedokázal řádně sdělit, jaký problém ho v souvislosti s touto potřebou trápí, soud je tak opět přesvědčen, že nové šetření ve věci bude nutné provést v klidném prostředí, zcela zřejmě za přítomnosti osoby, která bude na základě jeho znalosti schopna seriózně sdělit jeho problémy. Z uvedených důvodů proto soud po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba žalobce byla opodstatněná, pro vady řízení bylo vydáno nesprávné rozhodnutí, nastala tak situace, upravená ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu, ale i rozhodnutí, které mu předcházelo, a to z uvedených důvodů, v souladu s ust. § 78 odst. 3 s.ř.s. Dle odst. 4 cit. ustanovení pak soud vrací věc žalovanému k dalšímu řízení, s tím, že žalovaný vezme v novém řízení v úvahu znění odst. 5 a 6 tohoto ustanovení.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšný žalobce účtoval náklady řízení, a to náklady svých nutných jízd k obhájení svého práva, a to částkou 2.286,- Kč (soud přikládá k rozhodnutí ftkp. předložených výkazů služeb). Dále pak žádal náhradu nákladů právního zastoupení, spočívající ve třech úkonech právní služby (§ 7 bod 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v platném znění, ve spojení s § 9 odst. 2 – 1.000,- Kč/úkon), třech paušálních náhradách (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky – 300,- Kč/úkon), 4 půlhodinách ztráty času (§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 – 100,- Kč/ půlhodina) a jízdném z Jičína do Hradce Králové a zpět, tedy 96 km (spotřeba pohonných hmot 6,9 l/km, základní náhrada 3,70 Kč/ l km a cena benzínu 35,70 Kč/ 1 l = 591,- Kč), což činí částku 4.891,- Kč. Celkem tak žalobce účtoval náklady řízení v částce 7.177,- Kč, které žalovaný zaplatí k rukám právní zástupkyně žalobce ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 13. června 2014

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně